

МАУП

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ МАУП
ГО “Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління”
Інститут професійно-технічної освіти НАПН України
Інститут професійних кваліфікацій

Інститут
професійно-
технічної освіти
НАПН України

ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНИХ
КВАЛІФІКАЦІЙ

**Всеукраїнська науково-практична
конференція студентів та молодих вчених
“Проблеми реалізації
євроінтеграційного та євроатлантичного
курсів України”**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Частина I

13 травня 2020 р.

Київ
2020

УДК (327+323+321):(351+342+338)

Редакційна колегія:

Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф. (голова);
А. А. Ігнатченко, канд. техн. наук (відповідальний редактор);
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
Н. І. Верхоглядова, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Воронін, д-р іст. наук, доц.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук, проф.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор).

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 25.03.2020 р.)*

Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених “Проблеми реалізації євроінтеграційного та євроатлантичного курсів України”: тези доповідей : [Ч. І: збірник матеріалів конференції, м. Київ, 13 травня 2020 р.]. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2020. 148 с.

У пропонованому збірнику подано тези Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених “Проблеми реалізації євроінтеграційного та євроатлантичного курсів України”.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

УДК (327+323+321):(351+342+338)

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом, 2020

ЗМІСТ

Дмитренко Геннадій Анатолійович, Головач Наталія Василівна Інноваційна технологія цифровізації системи освіти	7
Мелков Юрій Олександрович Європейські цінності та стратегії розвитку вищої освіти України: виклики стійкого розвитку	12
Щокін Ростислав Георгійович, Дацій Олександр Іванович, Романенко Євген Олександрович, Радкевич Валентина Олександрівна, Бородієнко Олександра Володимирівна, Короткова Ліна Ігорівна, Мірошніченко Олексій Валентинович, Колишко Родіон Анатолійович, Притоманов Сергій Олексійович Створення центрів професійної досконалості	15
Дуднік Андрій Сергійович, Дяченко Михайло Петрович, Дзюбан Андрій Сергійович Методи організації процесу розробки сайтів на основі технологій PHP та JAVASCRIPT	20
Бубнов Максим Юрійович, Згалат-Лозинська Любов Олександрівна, Молчанова Стелла Геннадіївна Європейський досвід реорганізації структури системи охорони здоров'я як інструмент підвищення доступності медичних послуг	23
Костюк Євген Сергійович Діяльність національного центру з питань євроатлантичної інтеграції України: 2003–2010 рр.	27
Рєпнова Тетяна Петрівна Психологічні аспекти самореалізації молоді в умовах карантину через поширення у світі епідемії COVID-19	31
Заверуха Володимир Георгійович Нормотворча діяльність в Київській Русі та Галицько-Волинському князівстві	35
Андрійчик Андрій Вікторович Перспективні напрями застосування результатів оцінювання персоналу та підвищення його ефективності на основі європейського досвіду	37

НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ В КИЇВСЬКІЙ РУСІ ТА ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОМУ КНЯЗІВСТВІ

В історії нормотворчої діяльності України особливе місце займає нормотворчість в Київській Русі та Галицько-Волинському князівстві. Даний період історії нормотворчості варто розглянути детальніше.

Законодавчими актами, які створювалися в результаті нормотворчої діяльності князів в Київській Русі були: 1) княжі устави; 2) княжі уроки. Уроки князі видавали самостійно, а устави — за згодою боярської ради. Уроки стосувалися розпорядчих функцій князя у фінансовій сфері. Вони беруть свій початок від проведеної княгинею Ольгою адміністративно-фінансової реформи 946–947 рр. Уроки мали тимчасовий характер. Устави були покликані регулювати більш суттєві відносини в суспільстві. Через устави законодавець вносив зміни чи доповнення до норм звичаєвого права. Устави князів, в порівнянні з уроками, мали відносно сталий характер. Першим в Київській Русі почав видавати устави Володимир Великий. З його іменем пов'язуються Устав про десятину та Устав земляний. В останньому визначались основи державного устрою і правового становища дружинників. Після смерті Володимира такі акти законодавчої діяльності видавав Ярослав Мудрий та його наступники [3, 20].

Дуже важливим результатом нормотворчої діяльності в Київській Русі була “Руська Правда”. Існують три редакції “Руської Правди”: 1) Коротка; 2) Розширена; 3) Скорочена [1, 69].

Найдавнішою є Коротка редакція “Руської Правди”. Вона складається з: 1) Правди Ярослава; 2) Правди Ярославичів; 3) Покону вирного; 4) уроку мостникам [1, 69]. Вважають, що Правда Ярослава з'явилась у 10-30-ті роки XI ст. [1, 69]. В її основу покладено давньоруське звичаєве право. Умовно Правду Ярослава поділяють на чотири частини: 1) правові норми про вбивство (ст. 1); 2) правові норми про тілесні ушкодження (статті 2-7); 3) правові норми про образу (статті 8-10); 4) правові норми про порушення права власності (статті 11-18) [2, 68]. Правда Ярославичів була розроблена трьома синами Ярослава Мудрого з участю осіб з найближчого князівського оточення. Вважається, що збірник був затверджений не раніше 1054 р. і не пізніше 1072 р. [1, 70]. Одним з найголовніших досягнень Правди Ярославичів було скасування кровної помсти і заміна її системою грошових стягнень [2, 69]. Покон вирний стосувався розподілу надходжень від вир (сплати штрафів за злочини) та продажу (натуральної чи грошової винагороди, яку повинен отримати вирник при вилученні вири). Урок мостникам регулював оплату ремонту міських мостових.

Розширена редакція “Руської Правди” почала формуватися у другій половині XI ст. і остаточно склалася у XII ст. (період князювання Володимира Мономаха та його сина Мстислава) [1, 70]. Вона об’єднала вже систематизовані правові норми, що набули чинності за доби Ярослава і Ярославичів, та Устав Володимира Мономаха. Розширена редакція складається з двох частин: 1) “Суд Ярослава Володимировича. Руська правда” (статті 1-52). Тут вміщено більшість норм Короткої редакції та доповнення — нові юридичні норми, які були введені в дію у період з 1072 до 1113 рр. Святославом, Ізяславом, Всеволодом та їх наступниками; 2) “Устав Володимира Мономаха” (статті 53-121) [2, 70]. “Устав Володимира Мономаха” умовно можна поділити на кілька частин: 1) норми, що регулюють боргові зобов’язання і кабальні відносини; 2) норми, що регулюють соціальні відносини у вотчинах; 3) норми, що регулюють питання спадкування; 4) норми, що регулюють діяльність судово-адміністративного апарату, окремих посадових осіб і судочинство; 5) норми, що регулюють правове становище холопів [2, 70–71].

Що ж стосується Скороченої редакції “Руської Правди”, то більшість дослідників вважає, що вона була створена на основі Розширеної Редакції у XVI–XVII ст. Цей факт засвідчує, що “Руська Правда” існувала ще тривалий час після розпаду Київської Русі [2, 71].

В Галицько-Волинському князівстві продовжувала діяти “Руська Правда”. Однак, поряд з “Руською Правдою” діяло також князівське законодавство, яке існувало у вигляді грамот, заповітів, статутів, договорів тощо. Наприклад, у грамоті князя Івана Ростиславича (1134 р.) регламентувалося правове становище іноземних купців. “Рукописання” (заповіт) князя Володимира Васильковича (1287 р.) розглядає організацію управління містами й селами, право успадкування та купівлі-продажу феодального землеволодіння, порядок передачі князями права експлуатації залежного населення. Статутна грамота князя Мстислава Даниловича (кінець XIII ст.) регулювала розміри та форми повинностей міського населення на користь князя [1, 91].

Отже, можна навести наступні особливості нормотворчої діяльності в Київській Русі та Галицько-Волинському князівстві: 1) здійснювалась князем, а іноді також — боярською радою (устава видавалися за згодою боярської ради); 2) в результаті нормотворчої діяльності створювалися княжі устава та княжі уроки; 3) створення зведення законів і звичаєвих норм — “Руська Правда”; 4) в Галицько-Волинському князівстві поряд з “Руською Правдою”, також створювалися інші законодавчі акти: грамоти, заповіти, статuti тощо.

Джерела

---

1. *Іванов В. М.* Історія держави і права України: підручник. К.: МАУП, 2007. 552 с.
2. *Історія держави і права України. Підручник / А. С. Чайковський (кер. авт. кол.), В. І. Батрименко, Л. О. Зайцев, О. Л. Копиленко та ін.; За ред. А. С. Чайковського.* К.: Юрінком Інтер, 2006. 512 с.
3. *Терлюк І. Я.* Історія українського права від найдавніших часів до XVIII століття. Навчальний посібник з історії держави і права України. Львів, 2003. 156 с.